

ENTREVISTA A J.A. GONZÁLEZ CASANOVA Catedràtic de dret constitucional i escriptor

"Evidentment, Marx hauria estat ara un socialdemòcrata"

MAR JIMÉNEZ

AVUI, 8.01.09

Vostè, als seus articles, escriu la paraula política en majúscules. Per què?

Per distingir-la de la politiqueria o de les polítiques concretes d'acció pública. Em refereixo a una realitat global que afecta tothom i que té un valor moral. La política pensada en el sentit aristotèlic de la construcció d'una ciutat bona.

Vol dir que, avui, algú fa aquesta política?

Moltíssimes persones. Tothom és polític: qualsevol ciutadà que treballi per construir aquest tipus de societat fa política en majúscules. Els polítics professionals que no fan això i pensen més en el seu interès, fan politiqueria.

Vostè diu que Marx és el millor analista del capitalisme. ¿La seva figura s'ha reforçat amb la crisi?

Sí. Tot i que el Marx del qual jo parlo té un missatge que la gent no acaba d'entendre. Parteixo del Manifest comunista de 1848: la gent es pensa que és comunista, però en realitat ell diu que si el capitalisme burgès no practica polítiques socialdemòcrates, vindrà el comunisme. I això és el

que ha fet la burgesia amb l'ajuda de la socialdemòcracia: crear l'Estat de benestar.

Marx hauria estat socialdemòcrata?

Evidentment! D'allà no hauria passat. Marx és un gran teòric del capitalisme, l'estudia a fons, i s'adona de la gran contradicció del sistema: no poden estar en mans particulars béns dels quals depèn la vida i el benestar de milions de persones!

Paradoxalment l'Estat, amb la provisió de serveis socials, salva el capitalisme...

Exactament, però fixi's que és un Estat capitalista, perquè la funció autèntica de l'Estat és acabar amb el capitalisme. I això era el que volia fer Marx d'una forma pacífica. Marx no era revolucionari, era evolucionari. El més greu, si em permet dir-l'hi, és que no he llegit cap article que hagi reivindicat el fons de la qüestió: darrere d'aquesta crisi hi ha la contradicció màxima del capitalisme.

Quin és el futur de l'esquerra, avui?

Sóc pessimista, perquè ja no es pot fer un canvi de sistema en un sol país. Justament per això estem més a prop de les previsions de Marx, que deia que el comunisme no era més que dues coses: primer, un moviment i un fenomen mundial; i segon, la desaparició del capitalisme.

El capitalisme no desapareixerà...

Perquè el capitalisme desaparegués caldria impulsar una política socialdemòcrata mundial: es necessita un govern mundial, que hauria de ser federal i socialista. Un govern que hauria impulsat unes accions fonamentals: primer, crear una policia i un codi penal internacional que conduís a un camp de concentració els genocides econòmics i financers culpables d'un delicte contra la humanitat; segon, salvar el medi ambient; i tercer, distribuir la riquesa mundials de manera equitativa. Evidentment tot això és una utopia però algun dia serà inevitable.

Vostè diu que l'esquerra catalana ha estat, durant el segle XX, la responsable de tots els avenços de l'Estat. L'Estat i el PSOE no l'han comprès?

El PSOE té una enveja boja al PSC català perquè el sap més avançat. I perquè des de les esquerres catalanes sempre s'ha intentant crear un Estat democràtic espanyol. Si no fos per les esquerres catalanes des del segle XIX, Espanya continuaria sent una monarquia autoritària i una oligarquia dels senyors feudals cada vegada més concentrats a Madrid.

L'esquerra espanyola se sent més còmoda amb la dreta catalana?

Sempre! L'intent que van fer els socialistes catalans d'aconseguir un Estat federal el van espatllar el pactes de Pujol amb Suárez i amb González. Pujol va pactar amb un socialista conservador que no volia tenir socialistes avançats governant a Catalunya. Aquesta és la història.

El federalisme és possible a Espanya?

No és tan difícil. De fet ja tenim un sistema federal. Ens falta un Senat com a cambra territorial.

Creu que el TC retallarà l'Estatut?

L'Estatut, tal com està després de la tramitació a les Corts, és totalment constitucional, no veig per on pot passar el ribot el TC.

Vostè, sensible a les minories, com creu que seria el món si manessin les dones?

Com diu la sarsuela, "serían una balsa de aceite, los pueblos y las naciones". Per definició, les dones teniu les condicions físiques, mentals, genètiques i històriques per ser unes grans governants. Però la temptació de moltes dones és que, per ser acceptades, s'intenten assemblar als homes. Les dones s'han de mantenir fermes!

A banda de dret constitucional, vostè té molts coneixements d'astrologia, i també de Mahler. ¿Entén que algú se'n sorprengui?

Si sorprèn és per la incultura de la gent. Si ets mínimament científic i humà, et plantejes coses molt més profundes que la immediatesa. Per mi, l'astrologia és una ciència superior a totes les ciències, que dóna l'explicació dels fenòmens personals i mundials. I la música, i Mahler, són d'interès humà. La seva música expressa els problemes i les solucions del segle XX europeu. Tot el que he escrit que no és estrictament política, també és política, i en profunditat. L'única manera de ser coherent amb la idea que jo tinc de l'ésser humà és fent política. I, com deia Mounier, la política és la forma més alta de caritat i d'amor.